

Søg tilskud til helårsbrug af Bovaer i 2026

Fra 1. januar 2025 blev det et krav, at konventionelle kvægbrug med mere end 50 køer skal fodre med Bovaer eller øge tilsætningen af fedt i foderet med formål om at reducere metanudledningen fra bedriften. Ansøgningsvinduet for tilskud til helårsbrug i 2026 er nu åbent.

Christian Lund, formand for Sektor Kvæg, Landbrug & Fødevarer, siger:

"Vi har i erhvervet høje ambitioner om at skabe et klimaeffektivt kvægbrug. Derfor skal vi bruge de virkemidler, der er til rådighed – og her er helårsbrug af Bovaer et af de vigtigste. Tilskuddet til helårsbrug har til hensigt at dække udgifterne, så hvorfor ikke tage det ekstra skridt og reducere klimaaftrykket fra

din produktion? Grib vi muligheden for at søge tilskud nu, er der større mulighed for at bevare det i årene fremover. Jo flere vi er, desto stærkere står vi!"

Mange begynder at fodre med Bovaer nu, så man kan nå at prøve det i praksis inden ansøgningsfristen 23. oktober. Dermed kan du stadig nå at søge tilskud til helårsbrug i tide og sikre dig, at du får del i ordningen for 2026:

"Siden første ansøgningsrunde i 2025 har SGAV arbejdet målrettet på at gøre ordningen bedre og mere brugervenlig. Blandt andet er åbningen for ansøgning rykket frem, der er indført en ny prioriteringsmodel og der er tilføjet en sekundær skæringsdato, så flere har mulighed for at deltage. Det er klare forbedringer, men der er fortsat ting, som kan forbedres. Derfor er det vigtigt, at mange søger og bidrager med erfaringer – jo mere viden vi får, jo stærkere kan vi gøre ordningen i de kommende år", siger direktør for Sektor Kvæg L&F, Ida Storm.

- Ansøgning er mulig fra 25/9 til 23/10 2025.
- Søg tilskuddet, før du indgår en foderaftale med din leverandør – ellers er du ikke berettiget til at modtage støtte fra staten.
- Du ansøger på lbst.dk/tilskud/tilskudsguide eller scan QR-kode

"Vi kan vise, at vi kan løfte opgaven"

Som kvægproducent går Ulrik Lassen klimaets gang og søger tilskuddet til brug af Bovaer i hele år 2026. Han mener, at man som branche har et fælles ansvar.

På en bedrift i Them syd for Silkeborg er ejer Ulrik Lassen netop gået i gang med at tilsætte Bovaer i foderet til sine 700 årskøer, og det har han tænkt sig at blive ved med i hele 2026.

"Jeg mener, at vi som branche har et fælles ansvar for at bruge midlet."

Allerede søgt kompensation for 2025

I oktober i år har det været sidste udkald for de danske kvægproducenter at starte op på at fodre med Bovaer, hvis de skulle nå at fodre 80 dage inden årets udgang, som kravet lyder på. Efter at Ulrik Lassen har hørt flere andre kvægbrugere tage Bovaer i brug tidligere på året, uden at det er gået ud over køernes ydelse, har han følt sig mere tryk, da han skulle starte op på midlet. Han er samtidig en af dem, der har søgt kompensation for de 80 dage, de skal fodre med Bovaer i år.

En lettere økonomisk tilgang

Ulrik Lassen tror, at der er plads til dansk mælkeproduktion i fremtiden. Det mener han, at der er skabt rum til nu med de løsninger, der er fundet i erhvervet. Det ser ifølge ham meget anderledes ud, end når han kigger tilbage på tidligere politiske

udmeldinger samt indholdet i Svarer-rapporten, der blev fremlagt i februar 2024.

"Jeg tænker, at vi som branche skal vise, at vi kan løfte opgaven og ikke bare stå tilbage med korslagte arme. Og hvis det ikke går ad frivillighedens vej, så kan vi risikere at blive ramt af andre og hårdere tiltag konsekvenser," siger han.

Ved du, hvad du fodrer med?

Der kan være stor variation i fordelingen af næringsstoffer i det foder, malkekøer bliver serveret på foderbordet, og de data, du finder i tabellerne.

Det er ikke garanteret, at værdierne i DMS/NorFor stemmer overens med det faktiske næringsindhold, du kan måle i foderet på dit foderbord. Derfor kan en mere strategisk tilgang til foderprøver være en hjælp:

"Mange tager først et nærmere kig på foderet med en KMP-prøve, hvis der er problemer i besætningen. Men der kan være mindst lige så meget værdi i at følge op, når alt egentlig ser ud til at køre fint. For hvis du kommer helt tæt på indholdet af dit foder, kan du finde de justeringer, som enten kan give flere kilo mælk eller spare på dine foderomkostninger," siger Henrik Kviesgaard, konsulent i SEGES Innovation, Kvæg.

Som led i projektet Kvælstofeffektiv Mælkeproduktion har Henrik Kviesgaard og kolleger fra SEGES Innovation analyseret data fra knap 4.000 foderprøver fra danske mælkeproducenter og sammenlignet dem med de planer, som landmændene har lagt i DMS.

Store udsving i indhold

Resultaterne viser, at der kan være store afvigelser i forhold til det planlagte. Proteinindholdet (i 90pct. af prøverne) afviger f.eks.

Bundlinjen

Variation i fodringen kan ikke undgås, men den kan mindskes. Jo bedre du kender det faktiske indhold i dit foder, jo mere præcist kan du ramme køernes behov.

Resultatet er både:

- Større fodereffektivitet
- Mulighed for at spare på dyrt protein
- Bedre mælkeydelse, når køerne får det, de behøver
- Lavere kvælstofudledning til gyllen.

En for høj tildeling af protein betyder højere foderpris og øget udledning af kvælstof i gyllen. En for lav tildeling kan koste på mælkeydelsen.

Læs mere om undersøgelsen og dens resultater på LandbrugsInfo

med op til 14 gram pr. kilo tørstof til begge sider af det planlagte. Det vil sige, at ved et gennemsnit på 169 gram protein pr. kilo tørstof kan det variere fra 155 til 183 gram pr. kilo. Også tørstofindhold, stivelse og NDF viste markante forskelle.

Forskellene indikerer, at en foderplan er et teoretisk udgangspunkt. Uden kontrol kan virkeligheden på foderbordet nemlig ligge et godt stykke fra det, du regner med.

"Med en jævnlig kontrol af det reelle indhold i foderet kan du justere fodringen til at ramme plet i forhold til koens behov, ikke blot optimere ud fra analyser," siger Henrik Kviesgaard.

Han peger på, at variationer aldrig kan undgås helt, men at man kan lære at balancere dem. Jo bedre du kender det faktiske indhold i foderet, jo mere præcist kan du ramme køernes behov.

Undgå over- eller underfodring

Konsekvensen af variationen kan være, at du ikke altid får det udbytte af foderet, du regner med. Overfodring med protein øger foderprisen og giver en øget kvælstofudledning til gyllen, mens underfodring kan betyde et fald i mælkeydelsen. Som eksempel kan køer godt malke på 16 procent protein, men anbefalingen er 17 pct. Hvis variationen betyder, at niveauet reelt falder til 14,6 pct., er der risiko for fald i ydelsen.

"Det handler ikke blot om at kunne nedjustere proteinmængden og spare penge. Det kan også være, at dine køer får for lidt protein i foderet, og der er en mulig gevinst i øget mælkeydelse at hente. Men det ved du kun, hvis du har et databaseret indblik i det reelle foder. Så det er relevant at spørge: Ved du egentlig, hvad det er, du fodrer med?" siger Henrik Kviesgaard.

Fra beskidte gummistøvler til TikTok

På Enderupvestergaard i Enderup ved Ribe driver Jannie og Kim Nielsen et landbrug med 1000 slagtekalve. Det har de gjort siden 2006, hvor de startede med 250 kalve og siden har de udvidet – både besætningen og familien. Datteren Josefine på 20 år er uddannet landmand og inden videreuddannelse til produktionsleder, passer hun bedriften hjemme. Hun er med i projektet Sammen om Salmonella Dublin, hvor hun hjælper unge kvægbrugere med gode vaner for smittebeskyttelse. På sin TikTok-kanal deler hun videoer om, hvordan man holder kalvene sunde og får gode rutiner:

"Jeg vil gerne vise, at smittebeskyttelse ikke behøver at være besværligt – det handler om at gøre tingene rigtigt hver dag og få de gode vaner ind under huden. Det er også altid en god idé at se på det set-up, man har. Kan man optimere noget i dyrenes placering eller folks adgang til stalden? Selv små ting, kan skabe store forandringer," forklarer Josefine Nielsen.

Stor udvidelse på vej

Familien står foran store forandringer. I dag er der 850 kalve på ejendommen, og omkring 1000 slagtedyr leveres årligt til Himmerlands Kød som Dansk Kalv. Nu udvides produktionen til 1800 kalve med et nyt staldanlæg. Det handler ikke kun om flere dyr, men om bedre arbejdsmiljø og høj smittebeskyttelse. Rene og beskidte køreveje adskilles, gårdspladsen asfalteres, og stalden får tremmelåger, gardiner og lameller for optimal ventilation:

"Vi glæder os til at tage anlægget i brug. Det er en stor investering, men det rigtige at gøre – både for dyrene, os selv og vores medarbejdere," fortæller Jannie Nielsen. Byggeriet startede i maj, og de første kalve ventes indflyttet i løbet af oktober.

Erfaringer rigere

Da familien i 2006 kastede sig ud i slagtekalveproduktion, var det uden erfaring - og uden de store tanker om smittebeskyttelse. "Vi gik bare rundt med beskidte gummistøvler," fortæller Janni i dag med et skævt smil. Fire år senere ramte mycoplasma hårdt, og det blev en brat opvågning. En nødstald, tomme

sektioner og nye rutiner blev redningen – og det var her, familien for alvor fik procedurerne ind under huden: "Når man først er ramt, sætter man ind med alt for at komme situationen til livs. Bagefter, da vi evaluerede hele oplevelsen, besluttede vi os for at sikre, at smitteforebyggelse blev en ufravigelig del af hverdagen med simple huskereglene som: man vasker altid først og går fra de yngste til de ældste. Det er bare no-go at gøre det anderledes," understreger Jannie Nielsen.

Gennem årene har familien høstet mange erfaringer. Alle kalve er minimum 14 dage gamle og vejer over 50 kilo ved ankomst. Leverandører besøges altid, og status på dyrene gennemgås, inden der handles.

Når problemer opstår, griber de ind med det samme. Da dødeligheden pludselig steg fra 2-4 pct. til 8, begyndte familien at vaccinere mod clostridier med markant effekt. Og ved hjælp af DMS følges sundhedsdata tæt, så besætninger kan sorteres fra, hvis der opstår for store udfordringer.

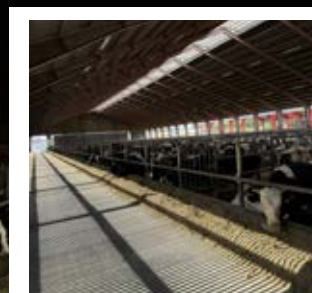
"Det handler om at bruge den data, vi har til rådighed og kombinere det med, hvad vi mærker og ser på dyrene. Hvis vi ikke kan sætte en finger på, hvad der er galt, så forsøger vi at ændre lidt på vores procedurer, indtil vi finder fejlen," fortæller Jannie Nielsen.

Og kombinationen af brug af data og den solide mavefornemmelse, lever videre i næste generation, hvor Josefine står klar til at bidrage med – og viderebringe de gode budskaber som kan sikre et højt niveau af smittebeskyttelse på bedriften.

Fremtiden i fokus

For Josefine Nielsen er der store perspektiver i at kombinere fagligheden fra landbrugsstudiet med erfaringerne hjemme fra. Ved selvsyn har hun erfaret, hvordan sygdomme i besætningen påvirker alt liv på gården, ikke blot dyrenes trivsel. Det har skabt et ufravigeligt fokus på, at det altid er værd at gøre tingene ordentligt – og at travlhed ikke er en kvalitet i sig selv:

"Jeg vil gerne vise, at kalveproduktion både kan være effektivt og dyrevelfærdsmæssigt i top - og at smittebeskyttelse er en helt central del af det daglige arbejde med dyrene. Jeg brænder for landbruget og livet her på gården, og jeg kan næsten ikke vente med, vi kan tage de nye stalde i brug. Det kommer til at gøre det lettere, at "huske" smittebeskyttelse i hverdagen – faktisk, så man slet ikke tænker over det," slutter Josefine Nielsen.

Nuværende stald

Kommende kalvestald

Kalvens Dag

12. november

Asmildkloster Landbrugsskole, Viborg

2025

12. november samler Kalvens Dag igen landmænd, kalvepassere og rådgivere til en hel dag dedikeret til kalves trivsel.

Kalvens Dag 2025 byder på ny forskning, praktiske erfaringer og inspiration fra hverdagen i stalden. Blandt oplægsholderne er seniorforsker Mette Vaarst, Aarhus Universitet, der giver et nuanceret blik på ko og kalv sammen, og landmand Gert Glob Lassen, Ellinglund, der deler sine erfaringer med at lade ammetanter gå sammen med kalvene i op til 100 dage.

Fodring er i fokus, bl.a. når kalverådgiver Annedorte Lauridsen og konsulent Camilla Bøgested Geven giver konkrete råd om at få mest muligt ud af mælkeerstatning.

"Kalvens Dag er noget helt særligt, fordi vi skaber et fællesskab omkring kalvene, både fagligt og socialt. Jeg glæder mig til at dele viden og faglige indsigter, men endnu mere til at være en del af dagen, hvor vi sammen booster motivationen og deler inspiration til det vigtige arbejde med kalvene hjemme til staldene," siger Camilla Bøgested Geven fra SEGES Innovation, som står bag Kalvens Dag.

Kalvens Dag er kendt for et stærkt fagligt program og stor tilslutning. De seneste år er billetterne blevet revet væk, og der har været udsolgt flere uger før dagen. Derfor opfordrer arrangørerne interesserede til at sikre sig en plads i god tid.

Spot på sikkerhed i landbruget

I uge 40 rullede SEGES Innovation for første gang en national Arbejdssikkerhedsuge ud. Formål? At udfordre en kultur, hvor mange stadig tager chancer i hverdagen og tænker: "Det går nok..."

Kampagnen fik en ny drejning, da tre af landbrugets stærke stemmer på sociale medier gik foran: Mikkel Smedegaard, Bianca "Kvægklapper" Eisenhardt samt Sara og Frank Sulkjær Hansen bag profilen Livet på landet. Med videoer, opslag og personlige historier har de sat ord og billeder på et emne, der ellers kan være svært at få på dagsordenen: arbejdssikkerhed.

"Jeg ser mange kolleger, der tager chancer. Det har jeg selv gjort. Men når man hører, hvor mange ulykker der faktisk sker, gør det indtryk. Det er på tide, vi taler højt om sikkerhed," siger Mikkel Smedegaard.

Og tallene er alvorlige: Fra 2017 til 2024 blev der registreret 5.909 arbejdsulykker i land-

bruget, hvoraf 36 havde dødelig udgang. De unge mellem 18 og 29 år er den mest udsatte gruppe.

Ifølge Christina Edstrand, arbejdsmiljøchef i SEGES Innovation, viser influencernes indspark en ny vej:

"De kan nå de unge i øjenhøjde på en måde, vi som organisation ikke kan. Vi håber, at deres stemmer kan være med til at starte en kulturændring – fra 'det går nok' til en hverdag, hvor sikkerhed fylder mere."

Kampagnen blev bredt dækket på sociale medier, SEGES' egne platforme, LandbrugsInfo og via AgriTech Media.

Arbejdsulykker i landbruget 2017–2024

- 5.909 anmeldte arbejdsulykker
- 36 dødsulykker
- Over 1.900 ulykker blandt unge 18–29 år
- Gruppen 55+ er næstmest udsat

Kilde: Arbejdstilsynet

Når du møder kampagnens indhold på sociale medier, kan du selv hjælpe budskabet på vej: **del, like og kommentér.** Hver eneste interaktion er med til at sætte sikkerhed højere på dagsordenen – både online og på gården.